

sprinkhanen

natuurboekje
van

zomer 2013

Hoi! Je hoort hem sjirpen, maar je ziet 'm niet. Waar zit-ie? Je kijkt en kijkt... Opeens zie je een groen beestje met sprieten en springpoten. Ha, een sprinkhaan! Voorzichtig sluip je dichterbij. Maar hij heeft je in de gaten. Hop, weg is de sprinkhaan!

Misschien is het een veldsprinkhaan. Die komt in ons land veel voor. Zo'n sjirpende sprinkhaan is meestal een mannetje. Hij sjirpt om vrouwtjes te lokken en andere mannetjes weg te jagen. Vrouwtjes luisteren of zo'n mannetje mooi sjirpt. Zo ja, dan springt ze eropaf. Even kennismaken. Wie weet wat daar van komt!

Sprinkhanen hebben soms grappige namen: het wekkertje, het zoemertje, het locomotiefje, de krasser... Je snapt wel waarom. Elke soort heeft zijn eigen sjirpgekluid. Zo herkennen sprinkhanen elkaar. Het wekkervrouwtje wil geen locomotiefje als man. Want dat klikt niet. Soort zoekt soort.

Het geluid van een sprinkhaan komt niet uit zijn keel. Veldsprinkhanen strijken hun achterpoot langs een vleugel. Dat maakt het geluid. Hun oren zitten opzij van hun achterlijf. Voelen en ruiken doen ze met twee korte sprietjes op hun kop.

Volwassen sprinkhanen hebben vier vleugels. Na een sprong zie je ze soms een stukje doorfladderen.

Veel sprinkhanen zijn overdag actief, vooral als de zon schijnt. Een veldsprinkhaan heeft korte voelsprieten. Zie je lange sprieten? Dan is het een sabelsprinkhaan of een krekkel.

Sabelsprinkhanen herken je goed. Hun voelsprieten zijn soms langer dan hun lijf. Het vrouwtje heeft van achter een puntig uitsteeksel. Lang of kort, krom of recht. Net een sabel. Niets om bang voor te zijn. Het is geen angel. Die hebben sprinkhanen niet. Het is een legboor waarmee ze eitjes leggen.

Wat voor sprinkhaan heb jij gevonden?

De grote groene sabelsprinkhaan legt haar eitjes in de grond. De eitjes overwinteren. Vaak duurt het een paar winters voor ze uitkomen. In de lente kruipen er jonge, bleke sprinkhaantjes uit.

Ook een krekel heeft lange voelsprietten en het vrouwtje een legboor. Ze kunnen niet zo goed springen. Meestal zijn ze zwart of bruin maar nooit groen. Ze zeggen wel eens: als je het gesjirp kunt nafluiten, dan is het een krekel. Hun geluid heeft een toon. Krekels maken geluid door hun vleugels heel snel over elkaar te wrijven. Ook sabelsprinkhanen doen dat zo.

Wat sprinkhanen eten, hangt af van de soort. Sommige lusten alleen planten. Andere eten alleen beestjes. En er zijn sprinkhanen die planten + beestjes eten.

Sprinkhanen zelf worden óók gegeten. Allerlei vogels, kikkers, uilen, vleermuizen en wespen zijn er gek op. Ook mensen eten sprinkhanen. In veel landen is dat heel gewoon. Sprinkhanen zitten vol eiwit. Ze zijn voedzaam en gezond. In sommige Nederlandse winkels zijn voorgebakken sprinkhanen te koop. Zou jij een pizzaatje sprinkhaan willen proberen? Waarom wel of niet?

Post Bedankt voor alle middeltjes tegen jeuk door brandnetels. Jullie mailden: azijn, olijfolie, weegbree, zuring, hondsdraf. En zelfs: plas over de bultjes! Hier een stukje uit het verslag van Lars en Daan van de jeugdwerkgroep van ivn Helden. Goed bezig geweest!

We begonnen met brandnetels zoeken. Dat was niet zo moeilijk. Want ze stonden overal. We werden soms geprikt. Bij de brandnetels moesten we uitzoeken welke plant helpt als je geprikt werd. Dat zijn: zuring, hondsdraf, smalle weegbree. En we kregen brandnetelcake, die smaakte lekker, de brandnetelsoep, die was vies. En we kregen brandnetelranja en brandnetelthee. We weten nu dat je van brandnetels ook een zalf kan maken die tegen jeuk werkt.

Doe je mee?

Maak iets over een sprinkhaan: een tekening, een versje, een knutsel, een verhaaltje of een mooie foto. Stuur je 'zomerse' inzending vóór 7 augustus 2013 naar het Limburgs Landschap.

Sprinkhaan-weetje Een sprinkhaan in gevaar spuugt soms zijn maag leeg: een bruin en bitter spulletje. Of hij laat een van zijn poten los. Zo kan hij ontsnappen.

*Stichting het Limburgs Landschap
postbus 4301, 5944 ZG Arcen
telefoon [077] 473 75 75
fax [077] 473 75 76
e-mail info@limburgs-landschap.nl*

*Samenstelling en tekst Ditte Merle
Tekeningen Wil Kroon*

*Deze kinderbijlage is mogelijk
gemaakt door de Nationale
Postcode Loterij.*

*Extra natuurboekjes zijn voor
scholen en natuurgroepen gratis
te bestellen bij Het Limburgs
Landschap.*